

Levedygtige landsbyer version 2.0 - ny landdistriktspolitik

Tanvig, Hanne Wittorff; Herslund, Lise Byskov

Publication date:
2020

Document version
Også kaldet Forlagets PDF

Document license:
[Ikke-specificeret](#)

Citation for published version (APA):
Tanvig, H. W., & Herslund, L. B. (2020). *Levedygtige landsbyer version 2.0 - ny landdistriktspolitik*. Københavns Universitet.

Levedygtige landsbyer version 2.0

– ny landdistriktspolitik

Hanne Wittorff Tanvig og Lise Herslund

KØBENHAVNS UNIVERSITET
INSTITUT FOR GEOVIDENSKAB
OG NATURFORVALTNING

Kolofon

Titel

Levedygtige landsbyer version 2.0
– ny landdistriktspolitik

Forfattere

Hanne Wittorff Tanvig og Lise Herslund

Udgiver

Københavns Universitet
Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning
Rolighedsvej 23
1958 Frederiksberg C
www.ign.ku.dk

ISBN

ISBN 978-87-7903-844-8 (papir)
ISBN 978-87-7903-846-2 (web)

Grafisk arbejde

Sara Folvig

Forsidefoto

K.E. Jensen

Webversion

Findes på www.ign.ku.dk/haefter

Tryk

Redhill, 3400 Hillerød. Oplag 150 stk.

December 2020

Indhold

5	Den blinde plet
6	To forskellige perspektiver i hidtidig landdistriktspolitik
8	Landsbyer har tre forskellige udviklingspositioner
10	Landdistriktspolitik version 2.0
17	Udfordring af tidsånden og velfærdsstaten?
18	Yderligere information

Den blinde plet

I mange år har landdistriktsudvikling været på den politiske dagsorden, men alligevel står det ikke soleklart, hvad den handler om. Der er heller ikke knyttet en myndighedsbeføjelse til, og den synes at svinge med herskende ideologier, f.eks. mellem puljer til lokale ildsjæles projekter og udflytning af statslige arbejdspladser. På den baggrund var det med spænding, hvad et særligt udvalg nedsat af regeringen, Udvalget for Levedygtige Landsbyer, kom frem med i 2018 vedrørende sikring af levedygtige landsbyer.

Deres analyse og anbefalinger handlede ikke om, hvad landsbysamfundene selv kunne udvirke. Den type indsats har ellers været betragtet som væsentlig i landdistriktsforskningen og været i fokus for støtteordninger til landdistriktsudvikling. Enkelte af udvalgets anbefalinger angik betydningen af fællesskaber og samarbejde men på kommunalt initiativ og som led i kommunernes opgaver. En af anbefalingerne har i øvrigt siden resulteret i en tilføjelse i Planloven, idet kommunerne har fået til opgave at udarbejde landsbystrategier.

Vores studie 'Levedygtige landsbyer version 2.0 – lokal udviklingskapacitet' har haft til formål at belyse den blinde plet og vise, hvordan landsbysamfundenes kapacitet kan undersøges og understøttes. Også i forbindelse med kommunernes landsbystrategier bør landsbysamfundenes kapacitet være en væsentlig brik, men skal landsbyerne sikres levedygtighed, skal hele det politiske system i spil.

Uddybende viden kan findes i hovedrapporten 'Levedygtige landsbyer 2.0 – lokal udviklingskapacitet'. Desuden findes hæftet 'Levedygtige landsbyer afhænger af lokal udviklingskapacitet'. Se yderligere information på side 18.

I studiet har vi bl.a. trukket på eksempler fra tre små samfund: Fur, Rødding og Vorbasse, og repræsentanter herfra har bidraget med sparring og forslag til anbefalinger.

Arbejdet er støttet af Erhvervsstyrelsens Landdistriktpulje.

To forskellige perspektiver i hidtidig landdistriktspolitik

Da landdistriktspolitik blev introduceret i Danmark handlede den om 'lokal' landdistriktspolitik i den forstand, at man anerkendte og støttede lokale ildsjæles arbejde ved at oprette Landdistriktspuljen. Desuden begyndte man at overvåge udviklingen via de årlige Landdistriktsredegørelser (siden 1994) og animerede kommunerne og amterne til at føre landdistriktspolitik. Hvad deres landdistriktspolitik skulle handle om var op til dem selv, og indsatsen kom særligt til at handle om støtte til projektaktivitet og foreningsliv i landbyerne. Indsatsen var frivilligt, og den kom navnlig til at handle om støtte til projektaktivitet og foreningsliv i landsbyerne. Et underliggende ønske om at blive hørt i landsbyerne lå også i kortene. I mange år var landdistriktspolitik centralt forankret i Indenrigsministeriet.

Det perspektiv præger stadig store dele af landdistriktspolitikken, om end ressort er flyttet, og der senere er etableret et Udvalget for Landdistrikter og Øer, dog ligeledes uden egen portefølje og formel myndighed. Selv om der blev oprettet et Ministerium for By, Boliger og Landdistrikter, fik det heller ikke nogle direkte håndtag at gøre brug af bortset fra byfornyelseslovgivningen, og ved det efterfølgende regeringskifte blev ressort flyttet igen (i 2015).

Formentlig for at markere en større slagstyrke blev det flyttet til Erhvervsministeriet, hvorunder hørte og hører forvaltning af planlovgivning og regional udvik-

lingspolitik med magt og midler. Daværende minister markerede det i form af en ny vækstplan med mottoet 'Udvikling i hele Danmark' og benævnte også den som landdistriktspolitik. Blandt mange indsatsområder var f.eks. udflytning af statslige arbejdspladser, og kedetegnende for tilgangen var sektorielle indsatser eller politiske enkeltsager. Den ellers navngivne landdistriktspolitik fra centralt hold ligger stadig i Erhvervsstyrelsen med Landdistriktspuljen og forvaltning af LAG-midlerne til støtte af 'bottom up'-initiativer ved siden af de store områder vedrørende planlægning og regional udviklingspolitik.

De to forskellige perspektiver på landdistriktspolitik udøves fortsat og ofte dør om dør ikke alene på centralstatsligt hold men også nedad i systemet herunder i kommunerne. Teorier vil sætte begreber på som 'government-styring' (systemet vedtager politik og dirigerer) versus 'local governance-styring' (lokalsamfundet beslutter og agerer). Man kan også beskrive de principper som:

- 'Lokal landdistriktspolitik' med 'bottom up'-tilgang, projekter og frivillighed og med relativt beskedne ressourcer til formålet
- Rammesættende politikker og enkeltsager med 'top down'-tilgang ofte i forbindelse med myndighedsudøvelse og ledsaget af betydelige ressourcer

Rødding

*En levedygtig landsby?
Foto: Hanne W. Tanvig*

Landsbyer har tre forskellige udviklingspositioner

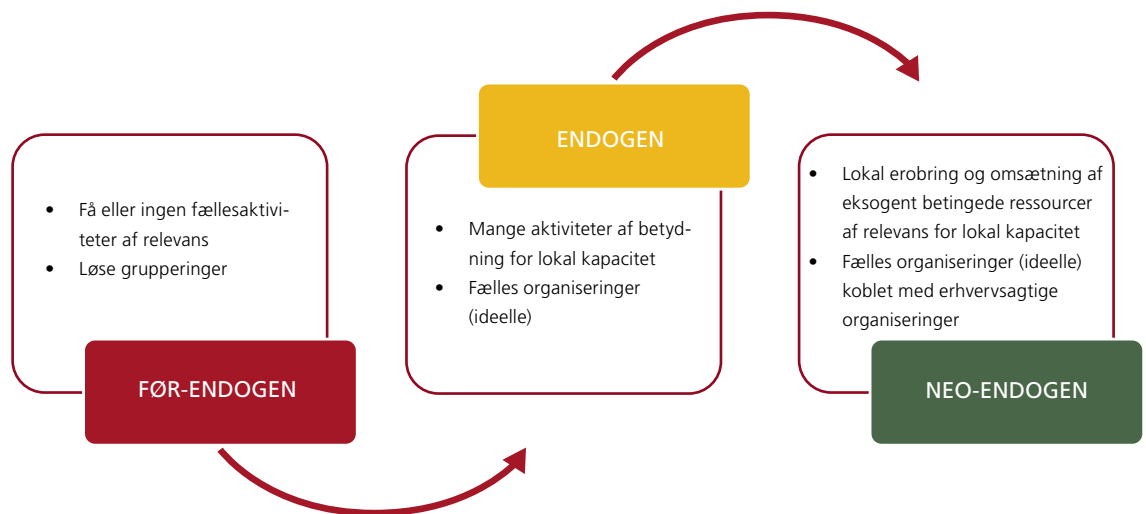
I det grundlæggende studie har vi fundet, at aktive landsbyer kan befinde sig i tre udviklingspositioner: før-endogen, endogen eller neo-endogen. De er i det følgende vist med farverne; rød (før-endogen), gul (endogen) og grøn (neo-endogen).

Den gule er kendetegnet ved modenhed, læring og erfaring med 'bottom up'-tiltag. Takket være især digitalisering har vi fået et større og anderledes rum for udvikling end tidligere, hvor tid og afstand ikke spiller samme rolle som tidligere. I det rum kan lokale værdier bringes i spil globalt og bygge bro mellem lokalsamfundet og verden udenfor, hvilket kaldes en neo-endogen tilgang. Her kan og skal landsbysamfundene selv indfange og omsætte de ellers eksogent betingede ressourcer. Vi ved dog også, at nogle landsbysamfund ikke er aktive og kun har sporadiske udviklingsaktiviteter. Dem anser vi for at være på et forstadium eller i den røde position, hvor de først skal mobiliseres for at kunne opnå en endogen position.

I forhold til alle tre positioner handler det imidlertid om landsbysamfundenes evner til at virke, gribe og omsætte de nye muligheder for lokal udvikling, og derfor står begrebet lokal udviklingskapacitet centralt.

Dynamiske samspil, tiltag, læring og processer er vitale. Mobilisering er det første trin, mens den endogene platform kan konsolideres gennem mange tiltag. Det skal den også være for at kunne komme ind i den ultimative neo-endogene position.

I den endogene position er det ofte mange relativt bløde, fritidslignende og ideelt organiserede aktiviteter, som landsbysamfundene arbejder med. Tiltag af neo-endogen karakter har mere økonomisk og langsigtet karakter og kræver en sammenbinding af det ideelle princip, for at sikre forankring i fællesskabet, med erhvervsagtige principper bl.a. for at kunne hjemtage store ressourcer og påtage sig ansvar juridisk set.

Figur 1. Principper bag de forskellige positioner

Landdistriktspolitik version 2.0

Vores bidrag lægger op til et paradigmeskifte for landdistriktspolitik. De to perspektiver som nævnt ovenfor – 'bottom up' eller 'top down' – skal kunne forenes og mødes lokalt. Landsbysamfundene skal kunne binde dem sammen understøttet af en landdistriktspolitik, som forvaltningsmæssigt gør det muligt.

I det følgende oplistes en række af forslag til en sådan nyorienteret landdistriktspolitik.

Generelt

Selvskrevet er det, at landdistriktspolitik på alle niveauer gennem italesættelse, forvaltning og handling reelt skal styrke lokal udvikling og muligheder for at opbygge den lokale udviklingskapacitet. Det må desuden være et mål, at alle landsbysamfund tilgodeses, også dem der umiddelbart virker passive. Blandt overordnede anbefalinger er f.eks., at:

- tilføre det landdistriktspolitiske ressort myndighed og opprioritere politikfeltet på alle områder
- forvaltningsmæssigt blive i stand til at opstille gode rammer for opbygning og fremme af lokal udviklingskapacitet
- virke for udbredelse af den grønne tilgang – at styrke landsbysamfundenes muligheder for at påtage sig nye roller

Sådanne ændringer vil skabe dynamik og sætte sig igennem i hele kæden af politikker og forvaltninger på alle niveauer. Det skal imidlertid understreges, at vi primært har kunnet forholde os til hver af de enkelte niveaues og instansers rolle og bidrag, som vi kender dem i dag.

På det nationale niveau

Nationalt sættes de fleste rammer for regional udvikling. Her kan der peges på mange politikområder, som har stor indflydelse på lokal udviklingskapacitet. Ud over klassikeren – decentralisering af statens egne enheder – kunne eksempler som i figur 2 umiddelbart gøre en forskel.

Foranstaltninger direkte møntet på den lokale udviklingskapacitet kan være mangeartede og udspringe fra forskellige fagministerier og forvaltninger, enkeltvis, eller på tværs. Skulle vi måske få os et Landdistriktsministerium?

Styrkelse af de lokale kapitaler	Politik	Mere til fordel for landsbyer	Ressortministerium
Human	Uddannelsessystemet	Øgede muligheder for opbygning af kompetencer lokalt	Uddannelsesministeriet
Social	Et rummeligt arbejdsmarked	Øgede muligheder for nye beskæftigelsesformer	Beskæftigelses- og Socialministerierne
Politisk	Styrelsesloven	Øgede muligheder for lokal styring af udvikling	Indenrigsministeriet
Fysisk	Planloven (lands- og kommunal planlægning)	Øgede muligheder for flere og nye bosætningsformer mv.	Erhvervsministeriet (fysisk planlægning)
Økonomisk	Erhvervsfremme	Øgede muligheder for fremme af alternative landsbyerhverv	Erhvervsministeriet

Figur 2. Eksempler på almindelige, centrale politikområder af betydning for udviklingskapacitet i landsbyer

Her kan peges på mange oplagte muligheder, f.eks.:

- etablere en stor, animerende støtteordning eller øge og styrke eksisterende ordninger, f.eks. Landdistriktpuljen, til at fremme af landsbysamfunds udviklingskapacitet i særdeleshed med den grønne tilgang for øje
- kræve indsats til fremme af egen udviklingskapacitet såfremt landsbysamfundet skal opnå støtte fra støtteordninger (det kunne omfatte ordninger på alle niveauer)
- indarbejde og udvikle undervisningsmaterialer i landsbyledelse og kapacitetsudvikling udbudt via uddannelser og rådgivningssystemet på alle niveauer
- tillade forsøgsprojekter (dispensere fra styrelsesloven) med henblik på udforskning af rækkevidden af landsbyers arbejde med fremme af egen lokal udviklingskapacitet
- understøtte relationer og samarbejdet mellem landsbyer og relevante eksterne ressourcer eller instanser
- indføre og skole personale (på alle niveauer) til at kunne støtte landsbysamfund i deres arbejde med kapacitetsudvikling, bl.a. som coaches
- sikre at også de hidtil passive landsbysamfund tager del i udviklingen af egen kapacitet

*Ny iværksætter flytter ind i nedlagt landbrugsejendom.
Foto:
Hanne W. Tanvig*

På det regionale niveau

Regioner kan tage landdistriktsudvikling op som et politikfelt, som en enkelt region allerede har gjort. Da er det oplagt at indarbejde og støtte arbejdet med styrkelse af landsbysamfunds udviklingskapacitet. Som en central brik i erhvervsfremmesystemet findes de Regionale Erhvervshuse. Herfra kan man ligeledes spille stærkere ind på landsbyniveau. Jo mere det grønne perspektiv med erhvervsagtige gøremål og behov for nye organisationsformer skal foldes ud, jo mere vil det forudsætte relationer og viden af en art, som netop det system kunne bidrage med at formidle.

I forbindelse med udvikling af nye tilbud og generel rådgivning til fordel for landsbyernes udvikling, kunne en coachordning etableres. Den skal bestå af et beredskab af kvalificerede personer, der kan støtte landsbysamfundene i deres arbejde med at undersøge og styrke udviklingskapaciteten. Coachordningen kunne etableres i samarbejde med relevante institutioner i området og kommunerne.

Eksemplerne handler altså om, at:

- indføre landdistriktspolitik i Regionerne med særligt blik for fremme af lokal udviklingskapacitet
- opbygge og indarbejde viden og kapacitet inden for Erhvervshusenes portefølje til at understøtte landsbysamfundenes arbejde med lokal udviklingskapacitet, især frem mod den erhvervsagtige neo-endogene position
- sammen med relevante parter, f.eks. uddannelsesinstitutioner og kommunerne, tilbyde kompetenceudvikling og kurser til certificering i fremme af lokal udviklingskapacitet f.eks. dem der skal kunne fungere som coaches

- sikre et beredskab af kvalificerede coaches sammen med andre aktører – også som udrykningsstyrke, når landsbysamfund ikke selv kan arbejde med deres udviklingskapacitet

På det kommunale niveau

Kommunerne har behov for at klargøre deres landdistriktspolitiske syn. Hvad de kalder landdistriktspolitik er normalt afsætning af midler til en mindre pulje og f.eks. en landdistriktskoordinator som service- og kontakttled til landsbyerne. En øget prioritering af den type indsats finder dog sted i nogle kommuner og kommer bl.a. til udtryk ved, at der afsættes lidt flere ressourcer og 'ressort' flyttes tættere på borgmesterkontoret. Ofte arbejder kommunerne sammen med lokalråd, landsbyfora m.fl., hvor det som regel omfatter udveksling af information og høring i forskellige kommunalpolitiske sager.

Samarbejde med landsbyerne om løsning af kommunale opgaver er der tilsvarende eksempler på typisk med betegnelser som 'samskabelse' og 'co-production'. Kommunernes landdistriktspolitik rummer således en række forskellige aktiviteter, men der er mange eksempler på manglende sammenhæng med den form for landdistriktspolitik og forvaltning af de store politikområder. Den tidligere omtalte ændring i Planloven indebærer til gengæld, at der er opstået en 'skal' opgave i kommunernes landdistriktspolitik, idet de skal udforme landsbystrategier.

Mere eller mindre integreret i den kommunale forvaltning findes i de fleste kommuner desuden en kommunal erhvervsservice eller et lokalt erhvervsfremme-kontor. Som erhvervsfremme-systemet på regionalt niveau,

har det kommunale dog heller ikke en tydelig adresse til landsby-erhvervsudvikling i porteføljen, har tidligere undersøgelser vist.

Kommunerne med deres forbundne enheder må fortsat betragtes som vigtige medspillere for landsbysamfundene, når de skal ruste sig, idet de skal kunne bakke op om de nye strategier til fremme af udviklingskapaciteten, herunder give plads til større selvstændighed og kompetence især med øget vægt på den grønne position. Det må desuden være kommunerne, som skal motivere til og sikre, at også de ellers passive landsbysamfund deltager i arbejdet med egen kapacitet. Sammen med regionale instanser kan de som før beskrevet stille kompetente coaches til rådighed.

På den baggrund kan det derfor f.eks. foreslås, at:

- der afsættes flere ressourcer til det landdistriktpolitiske beredskab, både forvaltnings- og kompetencemæssigt
- landsbyerne sikres større indflydelse og rum for udvikling samt f.eks. muligheder for overtagelse af kommunale opgaver, når landsbysamfundene finder det relevant
- der skabes sammenhæng i landdistriktpolitikken på tværs inkl. planlægning og erhvervsfremme, og bl.a. afspejlet i øget vægt på udviklingskapacitet i de kommunale landsbystrategier
- personalet kvalificeres til at understøtte landsbysamfundene i deres arbejde med udvikling af deres kapacitet

Offentlige instanser uden for de almindelige forvaltninger

Mange decentralt beliggende offentlige instanser og institutioner i øvrigt kan være relevante samarbejdspartner for landsbyerne, f.eks. uddannelsesinstitutioner. Især forudsætter den neo-endogene position sådanne samarbejdsrelationer, der kan sikre adgang til de nødvendige eksogene ressourcer.

Blandt umiddelbare eksempler på hvordan det kunne fremmes er at:

- deltage i netværk med landsbyaktører og udviklere/ledere i de pågældende instanser og institutioner
- samarbejde om praktikpladser eller 'laboratorier' i landsbyerne for studerende og andre ressourcepersoner
- bidrage med viden og faciliteter f.eks. i udviklingsforløb

Betydelige instanser i udkanten af det offentlige system

Herimellem er der mange, typisk interesseorganisationer, som spiller ind. F.eks. faciliterer Kommunernes Landsforening sammen med Landdistrikternes Fællesråd det såkaldte Kommunernes Netværk for Landdistriktskoordinatorer. Andre medspillere er f.eks. private interesseorganisationer, herunder DGI. Nogle virker mere offentligt tilknyttet som f.eks. Kommunernes Landsforening, end andre, f.eks. DGI.

Blandt tydelige og decentrale spillere i udkanten af det offentlige system er de lokale aktionsgrupper eller LAG'erne med stor selvstændighed, som med EU-midler matchet med nationale midler kan støtte lokale projekter i landdistrikterne. Centralt forvaltes

den tekniske del af ordningen i øvrigt sammen med Landdistriktspuljen jf. tidligere. LAG'ernes geografiske rækkevidde kan variere, hvor det i indeværende strukturfundsperiode er det almindeligt, at en LAG dækker flere kommuner rent geografisk pga. relativt beskedne midler til bl.a. administration og en koordinatorfunktion. LAG'erne understøtter mange typer udviklingsprojekter herunder projekter med et erhvervsigt, og de kunne evt. understøtte kompetenceløft i de enkelte landsbyer.

I mange kommuner findes landsbyforeninger, lokalråd o.l. eller forskellige typer landsbynetværk, der har valgt at slutte sig sammen, f.eks. i et landsbyforum, for at kunne stå stærkere i samarbejdet med kommunerne og dermed få indflydelse på kommunale prioriteringer.

Nogle medvirker som rådgivere i forhold til fordeling af kommunale støttemidler til landsbyprojekter.

Til LAG'erne og de forskellige typer landsbynetværk kan det anbefales, at:

- åbne perspektivet for og tilføre midler til opbygning og fremme af landsbyers udviklingskapacitet

Andre aktører er de store fonde som f.eks. Realdania og Lokale- og Anlægsfonden, hvor vi her ser mest på Realdania. Realdania drives på baggrund af overskudsmidler fra boligsektoren og ud fra et ideelt princip. I de senere år har fonden lanceret udviklingsprogrammer bl.a. til fordel for tiltag i yderområder og landdistrikter og muliggjort større tiltag end dem, som dedikerede landdistriktspuljer hidtil har kunnet favne økonomisk

Aktivt lokalsamfund. Foto: Kamilla S. Møller

set. Projekterne skal kunne relateres til det bebyggede miljø og adgang til bevillinger er som regel betinget af, at kommunerne deltager som central part. I Realdania-regi er der f.eks. også udarbejdet åbent tilgængelige eksempelmateriale til brug for lokale kræfter, herunder f.eks. en vejledning i projektudvikling og en metodevejledning i forbindelse med udarbejdelse af de kommunale landsbystrategier.

Til Realdania og mulige andre fonde kan derfor anbefales:

- at lægge mere vægt på og støtte landsbysamfundene i at blive i stand til selv at administrere og arbejde med de store projekter

Blandt øvrige aktører med stor indflydelse på området men i periferien af selve systemet er interesseorganisationerne. Her tænkes navnlig på Landdistrikternes Fællesråd med mange forskellige parter som medlemmer herunder andre interesseorganisationer som f.eks. landbrugets og DGI, LAG'erne, et flertal af landets kommuner og flere af Regionerne. Relativt set fylder landsbyerne som medlemskategori mindre end tidligere. Fællesrådet øver politisk indflydelse i mange sammenhænge men særligt på Christiansborg, og markerer sig ofte i medierne. Det har desuden et formelt samarbejde med Erhvervsstyrelsen om varetagelse af opgaver.

Begge ovennævnte tilgange til landdistriktspolitik hylde i praksis af Fællesrådet. Fremme af mange enkelt-sager fra oven (Christiansborg) med f.eks. udflytning af statslige arbejdspladser som en mærkesag og politiske anliggender, der f.eks. vedrører kommunerne og LAG'erne, er særligt tydelige. Vigtigheden af lands-

byernes engagement og det organiserede samarbejde med KL til fordel for kommunale landdistriktskoordinatorer viser tilsvarende det 'lokale' landdistriktspolitiske perspektiv fra Fællesrådets side.

Forslag til indsats via Landdistrikternes Fællesråd og andre interesseorganisationer på landdistriktsområdet:

- at arbejde for at styrke landsbysamfundenes egen udviklingskapacitet ved at påvirke politisk og formidle temaet og ovenstående anbefalinger

Landsbyerne selv i forhold til samarbejde med systemet i øvrigt

Det er oplagt, at alle forslagenes succes vil afhænge af, om landsbyerne selv er indstillet på at modtage og indgå i det samarbejde, som kræves.

Det kunne f.eks. omfatte:

- at deltage i kompetenceudviklings-forløb (landsbyledelse, entreprenørskab og styrkelse af udviklingskapacitet)
- at lave åben-landsbyarrangementer og ideworkshops med repræsentanter fra resten af systemet som gæster eller deltagere
- at etablere og invitere repræsentanter med i et rådgivende udvalg
- at være praktiksteder og laboratorier for studerende og andre ressourcepersoner i forbindelse med ideudvikling, undersøgelser, validering osv.

Udfordring af tidsånden og velfærdsstaten?

At ville styrke landsbysamfunds udviklingskapacitet kan på flere måder virke som at gå imod strømmen. Når vi f.eks. viser, at øget kapacitet handler om organisering til forpligtende gøremål, passer det ikke godt ind i en tidsalder, hvor midlertidige, ad hoc og personligt interessebårne fællesskaber ellers er i højsædet.

Et godt spørgsmål her i Danmark er desuden, om ikke vores decentrale velfærdsstat til dels har gjort en selvstændig og 'rigtig' landdistriktspolitik med egentlig udvikling på dagsordenen overflødig i mange år. Kommunerne har f.eks. varetaget mange af de opgaver, som man i andre lande ville kalde 'rural policy', og dermed også varetaget opgaver og funktioner, som ellers kunne have henhørt under landsbysamfundene som førhen. Bl.a. det kan forklare, at landsbyfællesskaberne fortrinsvis har været båret af fritidsaktiviteter og små projekter. At fremme landsbysamfunds udviklingskapacitet har det udgangspunkt, at vores velfærdsstat ikke

længere kan sikre landsbyernes udvikling som førhen. Samtidigt er der opstået et nyt, stort rum for udvikling, som landsbysamfundene selv kan begå sig i og trække ressourcer fra til fordel for lokal udvikling - forudsat at de har kapacitet til det.

Måske vil forsvaret for den danske velfærdsstat (og kommunernes indflydelse i særdeleshed) sætte hælene i for styrkelse af landsbysamfunds udviklingskapacitet. Men kunne det ikke være spændende at se en ny type velfærdsstat i spil, hvilket reelt er det bagvedliggende budskab i alle de ovenstående forslag?

Yderligere information

Hovedrapport

Uddybende information findes i hovedrapporten:

Hanne Wittorff Tanvig og Lise Herslund: Levedygtige landsbyer 2.0 – lokal udviklingskapacitet. IGN Rapport, December 2020. Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet

Rapporten findes på hjemmesiden:

www.ign.ku.dk/publikationer/rapporter/

Hæfte

Fra projektet er desuden udgivet dette hæfte, som omhandler, hvad lokal udviklingskapacitet består af og hvordan det kan måles:

Hanne Wittorff Tanvig og Lise Herslund: Levedygtige landsbyer afhænger af lokal udviklingskapacitet. December 2020, Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning, Københavns Universitet.

Hæftet findes på hjemmesiden:

www.ign.ku.dk/publikationer/haefter/

KØBENHAVNS UNIVERSITET

INSTITUT FOR GEOVIDENSKAB
OG NATURFORVALTNING

ROLIGHEDSVEJ 23
1958 FREDERIKSBERG C

TLF. 35 33 15 00
WWW.IGN.KU.DK